

Szczegółowy opis zajęć
(KARTA PRZEDMIOTU)

Nazwa zajęć: HISTORIA ARCHITEKTURY I URBANISTYKI
Kod zajęć: RAR-A-SSI-II-HAiU
Przynależność do grupy zajęć: B.1.
Rodzaj zajęć: obowiązkowy / obieralny*
Kierunek studiów: Architektura
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia
Profil studiów: ogólnoakademicki
Forma studiów: stacjonarne
Specjalność (specjalizacja):
Rok studiów: pierwszy
Semestr studiów: 2
Formy prowadzenia zajęć, wraz z liczbą godzin dydaktycznych:
 wykłady – 30;
 ćwiczenia – 15; itd.

Język/i, w którym/ch prowadzone są zajęcia: j. polski
Liczba punktów ECTS (zgodnie z programem studiów): 3

* – pozostawić właściwe

1. Założenia przedmiotu: Przedmiot zakłada przekazanie wiadomości z zakresu historii architektury powszechnej średniowiecza oraz historii urbanistyki w zakresie przedstawienia i omówienia kluczowych przykładów miast na przestrzeni dziejów od średniowiecza do końca czasów nowożytnych.
2. Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do form prowadzenia zajęć oraz sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:
- 3.

symbol	zakładane efekty uczenia się <i>student, który zaliczył zajęcia:</i>	formy prowadzenia zajęć	sposoby weryfikacji i oceny efektu uczenia się do wyboru z *
Wiedza: zna i rozumie			
E1A_Wo3	problematykę dotyczącą architektury i urbanistyki przydatną do projektowania obiektów architektonicznych i zespołów urbanistycznych w kontekście społecznych, kulturowych, przyrodniczych, historycznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej, integrując wiedzę zdobytą w trakcie studiów;	wykład, ćwiczenia, referaty	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń, wygłoszenie referatu

E1A_B.W1	teorię architektury i urbanistyki przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego;	wykład, ćwiczenia, referaty	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń, wygłoszenie referatu
E1A_B.W2	historię architektury i urbanistyki, architekturę współczesną, ochronę dziedzictwa, w zakresie niezbędnym w twórczości architektonicznej, urbanistycznej i planistycznej;	wykład, ćwiczenia, referaty	egzamin pisemny, obejmujący zadania i zagadnienia teoretyczne, wykonanie ćwiczeń, wygłoszenie referatu

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (zgodnie z programem studiów):

Dzieje architektury średniowiecznej Europy chrześcijańskiej na obszarze dzisiejszych Włoch, Niemiec, Francji, Wielkiej Brytanii oraz Hiszpanii i Portugalii. Szacunek dla średniowiecznego dziedzictwa kulturowego. Odnajdywanie relacji między średniowieczną architekturą a nowo projektowaną. Zaznajomienie za pomocą wykładów (prezentacje multimedialne) i ćwiczeń (praktyczne sprawdzenie przy użyciu rysunku odręcznego podstawowych układów przestrzennych, konstrukcyjnych i detalu architektonicznego typowych budowli epoki) z najważniejszymi przykładami architektury średniowiecza z wyłączeniem ziem polskich.

Celem w zakresie urbanistyki jest zrozumienie przez studentów zależności struktury przestrzennej miasta od środowiska, w jakim się znajduje, od ludzi, dla których było budowane, od stosunków politycznych, gospodarczych i społecznych. Uświadomienie sobie roli czynników geograficznych i historycznych w życiu miasta oraz potrzeby ochrony i rewaloryzacji dziedzictwa kulturowego.

5. Opis sposobu wyznaczania punktów ECTS:

Forma aktywności	Liczba godzin / punktów ECTS
Liczba godzin zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia	45/1,5
Praca własna studenta 1*	45/1,5
Praca własna studenta 2*	
Praca własna studenta n*	
Inne**	
Suma godzin	90/3
Liczba punktów ECTS przypisana do zajęć	3

6.

Objaśnienia:

* – praca własna studenta, należy wymienić formy aktywności, np. *przygotowanie do zajęć, interpretacja wyników, opracowanie raportu z zajęć, przygotowanie do egzaminu, zapoznanie się z literaturą, przygotowanie projektu, prezentacji, pracy pisemnej, sprawozdania itp.*

** – inne np. *dotatkowe godziny zajęć*

6. Wskaźniki sumaryczne:

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów: $(30+15)=45/1,5$ ECTS
- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach związanych z prowadzoną w Politechnice Śląskiej działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim: 45/1,5 ECTS

- liczba godzin zajęć oraz liczba punktów ECTS na zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne – w przypadku studiów o profilu praktycznym: ----
- liczba godzin zajęć prowadzonych przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Politechnice Śląskiej jako podstawowym miejscu pracy: 45/1,5 ECTS

7. Osoby prowadzące poszczególne formy zajęć (*imię, nazwisko, stopień naukowy lub stopień w zakresie sztuki, tytuł profesora, służbowy adres e-mail*):

wykłady: architektura średniowiecza Ryszard Nakonieczny, dr inż. arch., ryszard.nakonieczny@polsl.pl

wykłady: urbanistyka od średniowiecza do końca czasów nowożytnych., dr inż. arch. Elżbieta Rdzawska-Augustin, elzbieta.rdzawska-augustin@polsl.pl

ćwiczenia: Maria Malzacher, dr inż. arch., maria.malzacher@polsl.pl

8. Szczegółowy opis form prowadzenia zajęć:

1) wykłady :

- szczegółowe treści programowe:
- 01. Omówienie złożenia programowych i literatury
- 02. Architektura starochrześcijańska i bizantyńska
- 03. Architektura karolińska i romanizm w Niemczech
- 04. Architektura romańska we Francji, Hiszpanii i Portugalii
- 05. Architektura romańska we Włoszech i Anglii
- 06. Architektura gotycka we Francji.
- 07. Architektura gotycka w Niemczech i we Włoszech.
- 08. Architektura gotycka w Hiszpanii, Portugalii i Anglii
- 09. - 10. Urbanistyka średniowiecza
- 11. Podsumowanie zagadnień z urbanistyki średniowiecza z udziałem studentów
- 12. Urbanistyka renesansu
- 13. Urbanistyka baroku i klasycyzmu
- 14. Podsumowanie zagadnień z urbanistyki nowożytnej z udziałem studentów
- 15. Podsumowanie wiadomości i przygotowanie do egzaminu
- stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
 - prezentacje multimedialne
- forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
 - pisemny egzamin testowy, nie ma obowiązku posiadania zaliczenia z ćwiczeń by przystąpić do niego
- organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa,
 - zajęcia częściowo obowiązkowe, częściowe sprawdzanie obecności, możliwość konsultacji na uczelni lub drogą mailową, na 2 wykładach z historii urbanistyki (podsumowanie) wymagany udział studentów z referatami

2) ćwiczenia:

- 1.-2. Sklepienia (aksonometrie)
- 3.-4. Bazylika starochrześcijańska i Hagia Sophia (aksonometrie)
- 5.-6. Rawenna, kościół S.Vitale i Akwizgran, kaplica pałacowa (przekroje z widokiem)
- 7.-8. Bazylika romańska w Spirze (artykulacja ścian wnętrza i zewnątrz w przekroju poprzecznym, podłużnym i widoku zewnętrznym)
- 9.-10. Bazylika gotycka w Reims (artykulacja ścian wnętrza i zewnątrz w przekroju poprzecznym, podłużnym i widoku zewnętrznym)
- 11.-12. Hala gotycka w Marburgu (artykulacja ścian wnętrza i zewnątrz w przekroju poprzecznym, podłużnym i widoku zewnętrznym)
- 13.-14. Założenie klasztorne (schemat aksonometryczny)
15. Poprawa rysunków-wystawienie ocen końcowych z ćwiczeń

- stosowane metody kształcenia, w tym metody i techniki kształcenia na odległość:
rysunek odręczny na ćwiczeniach na przygotowanych podkładach
 - forma i kryteria zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:
ocena każdego rysunku
 - organizacja zajęć oraz zasady udziału w zajęciach, ze wskazaniem czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa,
obowiązkowe, sprawdzanie obecności, możliwość konsultacji na uczelni, dopuszcza się nie więcej niż 3 nieobecności nieusprawiedliwione
9. Opis sposobu ustalania oceny końcowej (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku zajęć, w skład których wchodzi więcej niż jedna forma prowadzenia zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form prowadzenia zajęć oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych):

K - ocena końcowa $K = (E+U+C):3$ gdzie: E -ocena z egzaminu, U-ocena z referatów z historii urbanistyki, C- średnia arytmetyczna z ocen wszystkich prac ćwiczeniowych

10. Sposób i tryb uzupełniania zaległości powstałych wskutek:

- nieobecności studenta na zajęciach, uzupełnienie prac ćwiczeniowych w domu, ustna obrona na konsultacjach
- różnic w programach studiów osób przenoszących się z innego kierunku studiów, z innej uczelni albo wznawiających studia na Politechnice Śląskiej, uzupełnienie prac ćwiczeniowych w domu, ustna obrona na konsultacjach

11. Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć:

Zaliczony przedmiot Historia Architektury Powszechnej na sem. I (znajomość kanonu architektury i urbanistyki starożytnej)

12. Zalecana literatura oraz pomoce naukowe:

literatura podstawowa z historii architektury średniowiecza, do wyboru :

- d'Alfonso E., Samss D., Historia architektury, Arkady, Warszawa 1997,
- Bussagli M., Architektura, Świat Książki, Warszawa 2007,
- Fletcher B., A history of architecture, RIBA, Oxford New York, London 1896-2001,
- Glancey J., Architektura, Hachette, Warszawa 2007,
- Glancey J., Historia architektury, Arkady, Warszawa 2002,
- Koch W., Style w architekturze, Geocenter, Warszawa 1996; Weltbild, Warszawa 2011
- Llera R.R., Historia architektury, Buchmann, Warszawa 2008,
- Millon H., Key monuments of the history of architecture, Prentice-Hall, Harry Abrams, Englewood Cliffs, New York, bez roku wydania,
- Nuttgens P., Dzieje architektury, Arkady, Warszawa 1998,
- Pevsner N., Historia architektury europejskiej, Arkady, Warszawa 1979, 2013,
- Toman R., Historia architektury, Parragon, Ożarów Mazowiecki 2009,
- Watkin D., Historia architektury zachodniej, Arkady, Warszawa 2001,

literatura podstawowa z historii urbanistyki:

1. T. Wróbel – Zarys historii budowy miast. Ossolineum, Wrocław 1971
2. T. Tołwiński – Urbanistyka t. I i II, wyd. III Warszawa 1947
3. Miasta polskie w tysiącleciu. Tom I i II. Ossolineum. Wrocław 1965.
4. W. Zin – Zabytki architektury i urbanistyki w Polsce. Arkady. W- wa 1986
5. W. Ostrowski – Wprowadzenie do historii budowy miast. Wyd. Polit. Warsz., W- wa 1996.
6. W. Kalinowski – Zarys Historii Budowy Miast w Polsce do poł. XIX w. , Toruń 1966.
7. W. Kalinowski (red.) – Zabytki Urbanistyki i Architektury w Polsce. Tom I, W – wa 1986.
8. M. Przyłęcki – Zarys dziejów budowy miast i wsi : wiadomości podstawowe., AR, Wrocław 2004

literatura uzupełniająca z historii architektury średniowiecza, do wyboru:

- Barral i Atlet X., Wczesne średniowiecze, Taschen, Muza SA, Warszawa 1998,
- Broniewski T., Historia architektury dla wszystkich, Ossolineum, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk 1990,

- Gypsel J., Historia architektury od antyku do czasów współczesnych, Könemann, Köln 2000,
- Hasak M., Die baustile. Historische und technische entwicklung des handbuches der architektur zweiter teil. 4 band : Die romanische und die gotische Baukunst. 3 heft: Der Kirchenbau des Mittelalters, J.M.Gebhardt's Verlag, Leipzig 1913,
- Hauser A., Style-lehre der architektonischen formę des Mittelalters, Alfred Hölder, Wien 1899,
- Kostof S., A history of architecture, Oxford University Press, New York, Oxford 1995,
- Norwich J.J., The world atlas of architecture, Crescent Books, New York 1994
- von Reber F., History of medieval art, Harper & Brothers, New York 1887,
- Springer A., Powszechna ilustrowana historia sztuki, Tom 2. Sztuka Wików średnich, A.T.Jeziński, Warszawa 1903,
- Toman R., Sztuka gotyku, Könemann, Köln 2000,
- Toman R., Sztuka romańska, Könemann, Köln 2000, Toman R., Sztuka romańska, Könemann, Köln 2000,

literatura uzupełniająca z historii urbanistyki:

1. S. Giedion – Przestrzeń, czas, architektura. W-wa 1968.
 2. E. A. Gutkind – Urban Development in East – Central Europe – International History of City Development T. I/VIII, Londyn 1965-72
 3. I. Benovolò – Miasto w dziejach Europy W-wa 1995
13. Opis kompetencji prowadzących zajęcia (*np. publikacje, doświadczenie zawodowe, certyfikaty, szkolenia itp. związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć*):
- dr inż. arch. Ryszard Nakonieczny
- publikacje: Nr ORCID: [0000-0001-5876-452X](https://orcid.org/0000-0001-5876-452X) , wieloletnie doświadczenie zawodowe związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć, oraz wieloletnie doświadczenie dydaktyczne
- dr inż. arch. Elżbieta Rdzawska-Augustin,
- Publikacje: Nr ORCID [0000-0001-8829-6173](https://orcid.org/0000-0001-8829-6173) , wieloletnie doświadczenie zawodowe związane z treściami programowymi realizowanymi w ramach zajęć, oraz wieloletnie doświadczenie dydaktyczne
14. Inne informacje:
- Wszelkie kwestie sporne oraz te, które nie zostały poruszone w niniejszym dokumencie reguluje Regulamin Studiów.